

Dg nu er der jo blandt disse Mænd En, som har Sæde her i Thinget, og som baade igaar og endnu bestemtere idag har udtalt sig derhen, at han med Hensyn til disse væsentlige Grundtræk maatte være fuldstændig enig med Ministeren; han har i lang Tid havt Betænkelse ved at gaa den foreslaaede Vej, men det vil man jo have ved ethvert betydningsfuldt Skridt, man foretager, men han er tilsidst kommen til den Overbevisning, at denne Vej maatte man gaa. Det er jo det 1ste Kjøbenhavnskke Medlem (Madvig), og ligesom det forekommer mig besynderligt, som ikke denne Udtalelse netop fra hans Side maatte have betydelig Vægt, saaledes skal jeg frit tilstaa, at, dersom jeg ikke havde følt mig i fuld Overensstemmelse med ham, vilde jeg upaatvivlelig ikke være fremkommen med noget Lovforslag, idetmindste ikke i denne Samling. — Men nu kan jeg tænke mig, at man kan sige: Sa, det er meget godt; vi staa altsaa ligeoverfor et Forslag, der har været nærved at vinde Majoritet i det andet Thing og mulig kan vinde den, vi staa ligeoverfor et Forslag, der væsentligt er Ministerens, og vi maa indrømme, at det er fremkommet efter en alvorlig Drøftelse med Mænd af forskellige Opfattelser og Ansættelser og med Tilslutning af Mænd, som maa anses for at være i mere end almindelig Grad sagkyndige i denne Sag; men vi kunne dog ikke gaa ind paa det, thi der er dog adskillige Punkter, som trykke os, som vi maa søge at faa bragte til Klarhed gennem en udtømmende og grundig Undersøgelse. Man vil maasse sige, vi have jo nu ganske vist haft Undersøgelse og Forhandling i rig Mængde i det andet Thing, men det har ikke været tilstrækkeligt oplysende for os, der er ganske andre Punkter, som maa drages frem til en grundig og udtømmende Drøftelse. Det er en Betragtning, som fuldstændig maa respekteres. Men jeg tilstaa dog, at jeg da vilde have anset det for ønskeligt, om der var fremkommet Noget under Forhandlingerne, som havde vist hen til saadanne Punkter, med Hensyn til hvilke der virkelig kunde siges at være nogen rimelig Sandsynlighed for, at en fornyet Drøftelse og Forhandling nu skulde kunne lede til nogetsomhelst

Udbytte. Det er dette, som jeg tilstaa, at jeg har savnet i, hvad der hidtil er kommet frem. Det Spørgsmaal, som vakte den store Bølgegang i det andet Thing, synes jo, saavidt man hidtil har kunnet mærke, ikke at ville kunne kruse en lille Bølge i dette Thing; man vil seile ganske rolig over det før saa oprørte udnordiske Hav. Spørger jeg mig selv om, hvad det dog er, som nu egentlig skulde fremkalde Drøftelsen til og Nødvendigheden af en fornyet Drøftelse, saa maa jeg tilstaa, at jeg i Virkeligheden ikke har kunnet finde andet end det, som ogsaa ganske sikkert er stort og vigtigt nok, og som navnlig det ærede 7de kongevalgte Medlem (Nisling) begyndte med, og som det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Nellemann) fortsatte noget fuldstændigere og kraftigere udviklede, idet de mente, at det overhovedet ikke var rigtigt at gaa ind paa denne Tvedeling, hvorimod de hellere vilde have, at man skulde gaa ganske andre Veje for at opnaa det Resultat, som derved tilsigtes. Men det forekommer mig, at man med en vis Følelse kan sige, at det dog egentlig ikke er nogen ny Dvivelgrund, som her er kommen frem; det er virkelig et Spørgsmaal, som er blevet i høi Grad udtømmende forhandlet og behandlet, og som for Enhver, der har havt med Skoleagen at gøre, maa have frembudt sig saaledes, at man, hvilken Mening man end maatte være kommen til om, hvad der er det Rette i denne Henseende, dog i ethvert Fald maa indrømme, at det ikke kan siges, at dette Spørgsmaal egentlig trænger til en udtømmende Forhandling; og jeg tror, at end ikke de ærede Medlemmer selv egentlig ret kunne have nogen Tro til, at en nu saa længe fortsat Drøftelse af dette Spørgsmaal her i Thinget skulde i nogenjomhelst Maaade kunne influere overbevisende paa dem, der allerede have dannet sig deres Mening. Man opstiller Paastande, Forudsætninger, Forventninger, Forhaabninger, forskellige Art af Frygt og Betænkelse, med Hensyn til hvilke det dog først er selve Erfaringen, der egentlig kan komme til at føre Beviset, og ved hvis Bedømmelse alene et nøie Kjendskab til Skolen og til de forskellige Skolers Forhold kan være